

We don't need no education?

Rola szkoły w życiu pokolenia Alfa

KONRAD SIWIŃSKI

MINDS & ROSES

2040

Kim są Alfy?

URODZENI PO 2010

Są **digital natives**

Dorastają w rzeczywistości **zdecydowanie bardziej tolerancyjnej**

Są **świadome swoich praw i możliwości.**

Mimo młodego wieku wielu rzeczy już próbowali

84% posiada telefon komórkowy

46% korzysta z Internetu kiedy chce, bez pytania rodziców o zgodę

88% jest użytkownikami Youtube'a

Pokolenie burzliwych zmian

#Brexit

#BlackLivesMatter

#MeToo

#StrajkKobiet

#Capitol

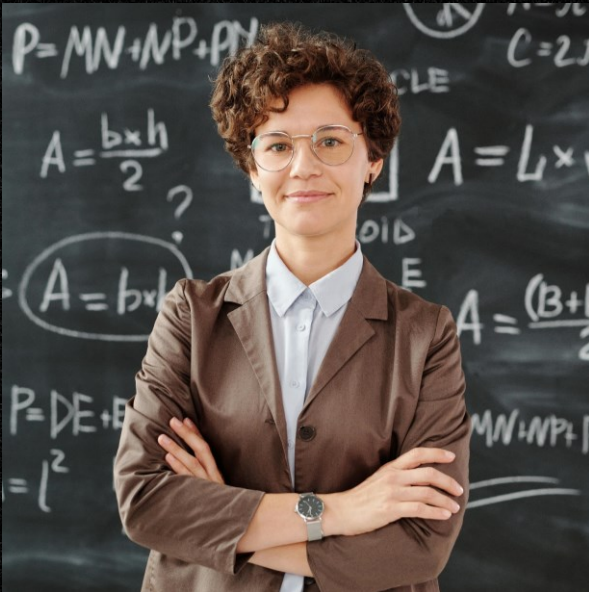
#Covid

#Wojna

#Ekologia

Szkola w obliczu wyzwań

**braki
kadrowe**

**online vs
offline**

**AI i nowe
technologie**

Dobry punkt wyjścia

81%

rodziców uważa, że
szkoła ich dzieci jest
dobra lub bardzo dobra

81%

uczniów podstawówek
lubi swoją szkołę

Jakie role ma szkoła?

**przekazywanie
wiedzy**

**kompetencje
społeczne**

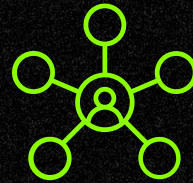
**kompetencje
emocjonalne**

Która z ról będzie rosła?

przekazywanie
wiedzy

45%

kompetencje
społeczne

55%

kompetencje
emocjonalne

56%

Oczekiwania są wysokie

50%

Szkoła powinna przede wszystkim dbać o **budowanie relacji między uczniami i rozwijać kompetencje miękkie**, wiedza może być mniej istotna.

A jak jest?

Niska ocena kompetencji miękkich

KOMPETENCJE SPOŁECZNO-EMOCJONALNE w badaniu PISA 2022

WYTRWAŁOŚĆ		CIEKAWOŚĆ		WSPÓŁPRACA		EMPATIA		ASERTYWNOŚĆ		ODPORNOŚĆ NA STRES		KONTROLA EMOCJONALNA	
Costa Rica	0,48	Costa Rica	0,44	Portugal	0,39	Austria	0,30	Türkiye	0,27	Netherlands	0,27	Netherlands	0,32
Colombia	0,29	Türkiye	0,34	Switzerland	0,32	Spain	0,23	Switzerland	0,19	Denmark	0,20	Denmark	0,20
Mexico	0,24	Mexico	0,29	Costa Rica	0,31	Switzerland	0,20	France	0,19	Finland	0,19	Finland	0,20
Portugal	0,24	Colombia	0,28	Austria	0,31	Portugal	0,18	Canada	0,28	Switzerland	0,17	Korea	0,18
Iceland	0,17	Portugal	0,26	Colombia	0,22	Türkiye	0,18	Greece	0,08	Iceland	0,16	Switzerland	0,13
Chile	0,16	Greece	0,21	Germany	0,21	Germany	0,17	Denmark	0,08	Estonia	0,13	Germany	0,09
Austria	0,16	Chile	0,21	Mexico	0,18	Ireland	0,13	Ireland	0,06	Hungary	0,13	Canada	0,09
Türkiye	0,16	Spain	0,14	Spain	0,17	Denmark	0,12	Belgium	0,06	Austria	0,08	Spain	0,07
Spain	0,14	Italy	0,09	Chile	0,11	Hungary	0,08	Korea	0,05	Germany	0,05	Costa Rica	0,07
Switzerland	0,09	Korea	0,09	Türkiye	0,09	Greece	0,07	Portugal	0,04	Lithuania	0,02	Iceland	0,05
Italy	0,07	France	0,08	Italy	0,05	Canada	0,04	Australia	0,04	Korea	-0,01	New Zealand	0,04
Germany	0,05	średnia OECD	0,06	średnia OECD	0,01	Korea	0,03	Iceland	0,04	Ireland*	-0,01	Estonia	0,04
Greece	0,05	Canada	0,05	Greece	-0,01	Chile	0,02	Germany	0,02	średnia OECD	-0,02	Hungary	0,02
Denmark	0,01	Austria	0,02	France	-0,01	Australia	0,01	Czech Republic	0,02	Latvia	-0,02	Slovenia	0,01
France	0,01	Switzerland	0,01	Norway	-0,04	średnia OECD	0,01	Austria	0,01	Costa Rica	-0,02	Australia	0,01
Finland	0,00	Hungary	0,01	Ireland	-0,04	Ireland	-0,01	średnia OECD	-0,01	Spain	-0,02	Portugal	0,01
Hungary	0,00	Ireland	0,00	Hungary	-0,04	Italy	-0,01	Netherlands	-0,01	Türkiye	-0,03	Ireland	-0,01
średnia OECD	0,00	Australia	-0,02	Canada	-0,05	Netherlands	-0,03	New Zealand	-0,01	Belgium	-0,03	France	-0,01
Canada	0,00	Iceland	-0,02	Denmark	-0,05	France	-0,04	United Kingdom	-0,02	Polska	-0,05	średnia OECD	-0,01
Ireland	-0,02	New Zealand	-0,03	Netherlands	-0,09	Slovak Republic	-0,05	Finland	-0,05	Slovenia	-0,06	Colombia	-0,03
Korea	-0,05	Denmark	-0,04	Finland	-0,09	New Zealand	-0,07	Italy	-0,05	Slovak Republic	-0,06	Mexico	-0,04
Belgium	-0,07	Germany	-0,05	Korea	-0,09	Polska	-0,08	Lithuania	-0,06	Australia	-0,06	Slovak Republic	-0,06
Australia	-0,11	United Kingdom	-0,09	Australia	-0,11	Czech Republic	-0,09	Estonia	-0,06	Chile	-0,07	Chile	-0,10
Estonia	-0,15	Slovak Republic	-0,13	Iceland	-0,14	United Kingdom	-0,09	Latvia	-0,09	Czech Republic	-0,07	Lithuania	-0,11
Lithuania	-0,15	Norway	-0,13	Lithuania	-0,16	Lithuania	-0,10	Costa Rica	-0,09	Portugal	-0,08	Greece	-0,11
Norway	-0,16	Belgium	-0,16	New Zealand	-0,17	Iceland	-0,11	Polska	-0,11	Canada	-0,09	Latvia	-0,13
United Kingdom	-0,17	Estonia	-0,18	Polska	-0,19	Belgium	-0,14	Chile	-0,13	France	-0,09	United Kingdom	-0,14
Netherlands	-0,17	Finland	-0,19	Czech Republic	-0,19	Estonia	-0,14	Hungary	-0,14	New Zealand	-0,11	Italy	-0,14
Latvia	-0,18	Latvia	-0,19	United Kingdom	-0,22	Latvia	-0,25	Spain	-0,15	Greece	-0,12	Türkiye	-0,14
Slovenia	-0,19	Slovenia	-0,21	Estonia	-0,24	Belgium	-0,14	Slovak Republic	-0,15	United Kingdom	-0,15	Czech Republic	-0,19
Czech Republic	-0,19	Lithuania	-0,24	Polska	-0,28	Estonia	-0,24	Slovenia	-0,19	Italy	-0,22	Polska	-0,30
New Zealand	-0,19	Polska	-0,24	Portugal	0,39	Germany	0,21	Denmark	0,08	Estonia	0,13	Germany	0,09
Slovak Republic	-0,25	Czech Republic	-0,26	Switzerland	0,32	Ireland	0,13	Ireland	0,06	Hungary	0,13	Canada	0,09
Polska	-0,28	Netherlands	-0,33	Costa Rica	0,31	Türkiye	0,18	Belgium	0,06	Austria	0,08	Spain	0,07

Opracowanie: dr Jędrzej Witkowski, Centrum Edukacji Obywatelskiej

Źródło: OECD (2023), PISA 2022 Results (Volume II): Learning During – and From – Disruption, PISA, OECD Publishing, Paris.

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Słabe relacje wewnątrz szkoły

OCENA SZKOLNYCH RELACJI Z PERSPEKTYWY UCZNIÓW (ICCS, 2022)

RELACJE UCZEŃ - NAUCZYCIEL								RELACJE UCZEŃ - UCZEŃ									
Większość nauczycieli traktuje mnie sprawiedliwie		Większość nauczycieli troszczy się o dobro uczniów		Większość nauczycieli słucha tego, co mam do powiedzenia		Nauczyciele pomagają mi, gdy potrzebuję dodatkowej pomocy		Uczniowie dobrze dogadują się z większością nauczycieli		Większość uczniów w mojej szkole traktuje siebie nawzajem z szacunkiem		Większość uczniów w mojej szkole dogaduje się ze sobą		Moja szkoła to miejsce, w którym uczniowie czują się bezpiecznie		Obawiam się dręczenia przez innych uczniów	
Kolumbia	92	Kolumbia	90	Tajwan	89	Tajwan	94	Tajwan	89	Tajwan	88	Tajwan	92	Tajwan	86	Litwa	35
Tajwan	91	Tajwan	89	Chorwacja	83	Holandia	89	Norwegia	77	Holandia	74	Norwegia	83	Bułgaria	81	Malta	34
Włochy	87	Szwecja	87	Malta	83	Chorwacja	88	Bułgaria	76	Norwegia	74	Holandia	80	Chorwacja	80	Kolumbia	33
Holandia	86	Norwegia	86	Kolumbia	83	Litwa	88	Kolumbia	75	Estonia	68	Estonia	78	Kolumbia	80	Tajwan	33
Rumunia	85	Włochy	84	Szwecja	83	Francja	88	Estonia	75	Bułgaria	67	Bułgaria	77	Holandia	80	Łotwa	33
Szwecja	85	Malta	82	Włochy	83	Kolumbia	86	Rumunia	74	Włochy	66	Litwa	75	Norwegia	80	Bułgaria	28
Malta	85	Chorwacja	82	Norwegia	82	Włochy	86	Malta	73	Malta	66	Kolumbia	73	Rumunia	77	Słowenia	28
Norwegia	84	Słowacja	81	Holandia	79	Bułgaria	85	Chorwacja	72	Szwecja	65	Szwecja	73	Hiszpania	76	Cypr	25
Estonia	84	Hiszpania	80	Francja	79	Słowacja	84	Szwecja	71	Hiszpania	63	Cypr	73	Słowacja	76	Słowacja	25
Bułgaria	83	Serbia	80	Bułgaria	79	Estonia	84	Litwa	68	Kolumbia	62	Malta	72	Litwa	74	Hiszpania	24
Litwa	83	Bułgaria	78	Rumunia	78	Norwegia	83	Holandia	68	Litwa	62	Chorwacja	72	Włochy	73	Polska	23
Hiszpania	82	Francja	71	Hiszpania	77	Szwecja	83	Słowacja	67	Łotwa	61	Łotwa	71	Serbia	72	Francja	23
Serbia	82	Holandia	71	Litwa	77	Malta	83	Włochy	67	Słowenia	61	Słowenia	71	Szwecja	72	Włochy	23
Chorwacja	82	Polska	71	Słowacja	74	Słowenia	83	Hiszpania	67	Chorwacja	59	Słowacja	70	Estonia	71	Serbia	22
Francja	82	Rumunia	71	Serbia	74	Polska	79	Serbia	65	Rumunia	59	Rumunia	70	Malta	69	Rumunia	21
Słowacja	79	Litwa	69	Słowenia	72	Łotwa	79	Polska	61	Serbia	59	Polska	69	Łotwa	69	Estonia	20
Łotwa	74	Estonia	69	Estonia	72	Serbia	78	Słowenia	61	Cypr	57	Włochy	68	Polska	67	Norwegia	20
Słowenia	73	Cypr	67	Cypr	71	Hiszpania	78	Francja	61	Polska	55	Serbia	67	Francja	64	Szwecja	17
Polska	71	Słowenia	60	Polska	70	Rumunia	76	Cypr	59	Słowacja	51	Hiszpania	66	Słowenia	63	Chorwacja	15
Cypr	71	Łotwa	57	Łotwa	69	Cypr	68	Łotwa	51	Francja	45	Francja	62	Cypr	53	Holandia	14

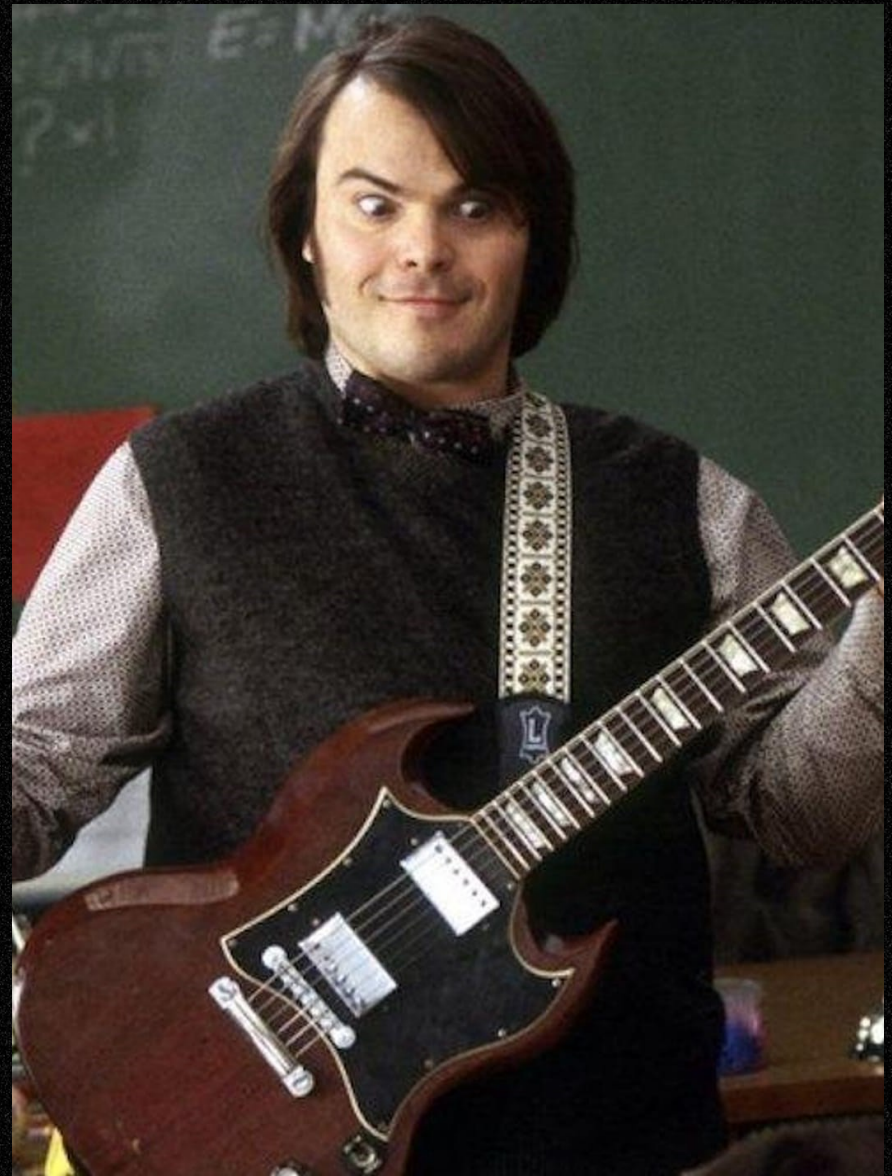
Procentowa suma odpowiedzi "Zdecydowanie się zgadzam" i "zgadzam się" dla wszystkich badanych krajów.

Opracowanie: Jędrzej Witkowski, Centrum Edukacji Obywatelskiej

Źródło danych: Młodzi w demokracji. Wyniki Międzynarodowego Badania Kompetencji Obywatelskich ICCS 2022, Instytut Badań Edukacyjnych, 2023

**WE DON'T NEED NO
EDUCATION?**

**Czy mamy na to
pomysł?**

Człowiek › Technologia

61%

Rozwój sztucznej inteligencji
utrudni nauczanie w szkole

asysta › zastępstwo

Wstępne pomysły to zbyt mało

rodzice

dzieci

brak prac domowych

30%

77%

Wstępne pomysły to zbyt mało

rodzice

dzieci

brak prac domowych

30%

77%

dłuższe przerwy

24%

35%

Wstępne pomysły to zbyt mało

rodzice

dzieci

brak prac domowych

30%

77%

dłuższe przerwy

24%

35%

nauka hybrydowa

21%

50%

Wstępne pomysły to zbyt mało

rodzice

dzieci

brak prac domowych

30%

77%

dłuższe przerwy

24%

35%

nauka hybrydowa

21%

50%

mundurki

39%

21%

Chciałbym mieć więcej lekcji gdzie **możemy coś sprawdzić samemu**. Zrobić jakieś doświadczenie, mniej uczenia się na pamięć.

*Potrzebuję więcej chwil na odprężenie się.
**Więcej zabawy, wycieczek, zajęć
dodatkowych.***

Potrzebna jest całościowa zmiana

To nie szkoła w Skandynawii. To wiejska podstawówka w Binczarowej.

Jak wprowadzić zmianę systemową?

Działajmy razem

Współpraca podstawą zmiany

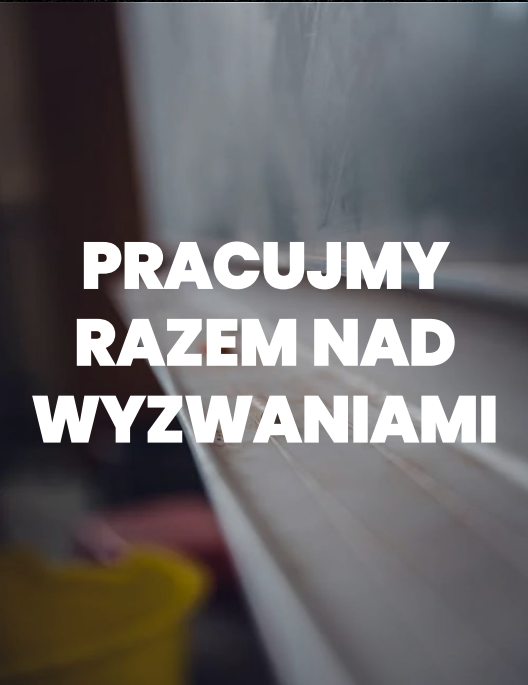
42%

Szkoła powinna w jak największym stopniu angażować rodziców w życie szkoły...

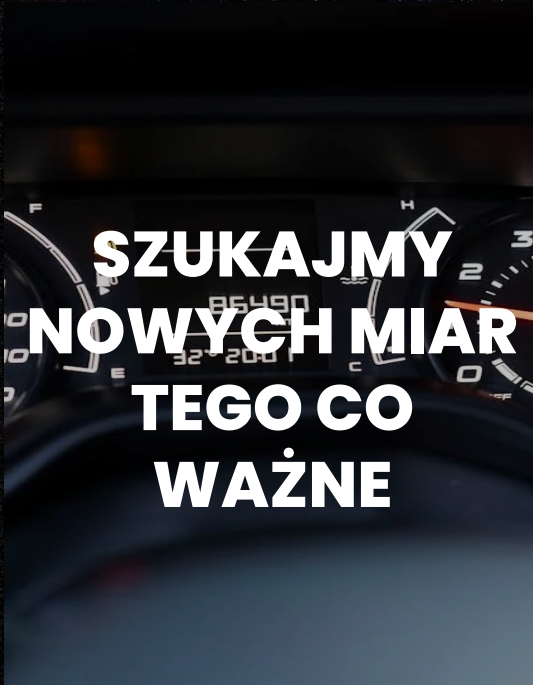

... ale to wciąż nie jest dominująca postawa

Quo Vadis? Sprawa nas wszystkich!

**PRACUJMY
RAZEM NAD
WYZWANIAMAMI**

**SZUKAJMY
NOWYCH MIAR
TEGO CO
WAŻNE**

**SZKOŁA >
NAUKA**

**BIZNES
PRACOWNICY I
KLIENCI**

We don't need no education?

Rola szkoły w życiu pokolenia Alfa

KONRAD SIWIŃSKI

MINDS & ROSES